

Työvoiman saatavuusongelmista johtuva rekrytointilisä erityisopetuksen pienluokkien kelpoisille erityisluokanopettajille

Henkilöstöjaosto 23.08.2023 § 36
5/01.02.01/2023

Valmistelu/lisätiedot

Osaaminen ja elämänlaatu- palvelualue, palvelualuejohtaja Pirkko Hynninen

Perusopetuksen – ja lukiokoulutuksen vastuualueilla on irtisanoutunut kevään ja kesän aikana useita opettajia ja koulunkäynninohjaajia ja sekä uusien vakituisten työntekijöiden että sijaisten palkkaaminen on ollut todella haastavaa.

Henkilöstön saatavuuden haasteet osaaminen ja elämänlaatu - palvelualueen lähes kaikissa palveluissa (mm. varhaiskasvatus, opetus, liikunta) ovat jatkuneet jo pidemmän aikaa. Tämä sama haaste on muillakin kunnilla ja kilpailu osaavasta työvoimasta on kovaa. Palvelualueen lakisääteisten palveluiden mm. opetuspalvelut järjestämiseksi on välttämätöntä miettiä erilaisia kannustimia henkilöstölle sekä houkuttelevuutta hakeutua Askolaan töihin.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue esittää asian pikaiseksi parantamiseksi otettavaksi käyttöön rekrytointilisä kelpoisuuden täyttävälle erityisopetuksen pienluokan erityisluokanopettajille. Etuna kilpailtaessa osaavasta henkilöstöstä on mahdollisuus ilmoittaa rekrytointilisästä jo hakuilmoituksessa. Tämän rekrytointilisän avulla saadaan mahdollisesti lisättyä kiinnostusta työpaikkojamme kohtaan sekä kelpoisia ja pysyviä opettajia.

Osaaminen ja elämänlaatu palvelualueella henkilöstön riittävyys on kriittisellä tasolla, erityisesti erityisluokanopettajien rekrytointi erityisopetuksen pienluokkiin on erittäin haasteellista. Askolan alakoulussa, yläkoulussa ja Karhunpesässä toimiviin pienluokissa on tällä hetkellä kaikissa yksi virka (yhteensä 3 virkaa), joihin ei ole saatu sopivia tai päteviä hakijoita lainkaan rekrytoinnin kautta ja koulussa on jouduttu aloittamaan lukuvuosi ilman kaikkia opettajia, vaikka rekrytoinnit on aloitettu keväällä 2023. Erityisesti yläkoulussa näihin erityisluokanopettajan tehtäviin ei ole 10 vuoteen saatu päteviä erityisluokanopettajia, tehtäviä ovat hoitaneet pääasiassa pätevät erityisopettajat tai aineopettajat, jotka kyllä ovat olleet hyviä tehtävässään.

Tilanne on edelleen jatkuessaan kestävä, sillä oppilaiden opetus tulee järjestää lakien, säädösten ja ohjeiden edellyttämällä tavalla. Riittävä henkilöstömäärä tulee turvata.

Erityisluokanopettajien rekrytoinnit ovat olleet keväästä asti käynnissä ja jatkuvat edelleen. Kilpailu osaavasta henkilöstöstä on tiukka ja ainut kilpailuvaltti on palkkauksen parantaminen. Erityisopetuksen opettajia on työmarkkinoilla erittäin vähän ja avoimia paikkoja kunnissa paljon esimerkiksi erityisopetuksen tehtäviä on työvoimahallinnon sivulla haettavissa tällä hetkellä noin 130.

Askolan kunnassa toimii 7 erityisopetuksen pienluokkaa, joka tarkoittaa 7 erityisluokanopettajan virkaa. Tällä hetkellä näistä 7 erityisluokanopettajasta vain 2 on kelpoisuusehdot täyttäviä eli noin 28 %. (Asetus (1998/986) opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista)

Kunnan kaikkien alakoulujen yhteiset erityisopetuksen 3 pienluokkaa on keskitetty Askolan alakouluun ja Askolan yläkoulussa toimii 3 erityisopetuksen pienluokkaa. Pienluokkiin ohjataan oppilaat, joille on määritelty erityisen tuen toteuttamistapana asiantuntijalausuntojen perusteella erityisopetuksen pienluokka.

Lisäksi kunnassa toimii lastensuojelun sijaishuollon erityisyksikkö, nuorisokoti Karhunpesä, jossa toimii yläkoulun alaisena 1 pienluokka.

Askolan koulu, alakoulu: 3 erityisluokanopettajaa, joilla pienluokka
Askolan koulu, yläkoulu: 3 erityisluokanopettajaa, joilla pienluokka
Karhunpesä: 1 erityisluokanopettaja, jolla pienluokka

Alkaneena lukuvuonna 2023–2024 pienluokkien erityisluokanopettajatilanne on:

-3 pienryhmää on ilman opettajaa: Askolan alakoulun 1 pienryhmä, Askolan yläkoulu 1 pienryhmä ja Karhunpesän pienryhmä. Rekrytoinnit ovat olleet käynnissä keväältä, kesän ja ovat edelleen, tehtäviä ei ole hakenut yhtään kelpoisuudet täyttävää erityisluokanopettajaa.

-Askolan alakoulun 2 pienryhmässä on vakinaiset kelpoiset erityisluokanopettajat.

-Askolan yläkoulun 2 pienryhmässä on opettajakelpoisuuden omaavat opettajat mutta ei erityisluokanopettaja kelpoisuuden omaavia kuten pitäisi. Monista rekrytoinneista huolimatta ei ole saatu kelpoisia hakijoita. Näin virat on täytetty määräaikaista kuluva vuodeksi.

Oppilaiden pienluokkaopetuksen turvaamiseksi opetuksen järjestämiseen on jouduttu käyttämään erilaisia kannattelevia tilapäisjärjestelyjä mm. koulunkäynninohjaajat ovat toimineet opettajan sijaisina. Tällöin heidän oppilaansa jäävät vaille ohjaajan tukea, joihin heillä on tarve ja oikeus. Nämä järjestelyt ovat kestäättömiä, lisäävät työn kuormittavuutta ja toiminnan haavoittuvuutta sekä lisäävät riskiä henkilöstön väsymiseen, mikä sitten näkyy sairaslomien lisääntymisinä sekä irtisanoutumisina. Jatkuvat puutokset työvoimassa ja rekrytoinnit vaikuttavat oleellisesti myös esihenkilöiden työskentelyyn ja jaksamiseen. Esihenkilöiden työajasta suuri osa menee nyt siihen työhön, että opetusryhmiin löydettäisiin tarvittava henkilöstö, sijaisjärjestelyihin sekä rekrytointeihin.

Tilanteeseen on välttämätöntä löytää nopeasti ratkaisu.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue esittää 250e/kk rekrytointilisää kelpoisuusehdot täyttävälle erityisluokanopettajille, jotka opettavat Askolan alakoulun ja Askolan yläkoulun erityisopetuksen pienluokissa ja Karhunpesän kelpoiselle erityisluokanopettajalle rekrytointilisää 300 €/kk. Opettajan työ Karhunpesässä on erittäin vaativaa, edellyttää mm. opetuksen lisäksi laajan kokonaisvastuun yksikön kouluarjen toiminnasta. Erillinen liite, jossa kuvataan erityisluokanopettajan pääasiallisia tehtäviä varsinaisen koulun pienluokassa ja lastensuojelulaisto Karhunpesän pienluokassa.

Rekrytointilisä tulisi ottaa mahdollisimman pian käyttöön, jotta saadaan kilpailuetua rekrytointiin ja lisättyä rekrytointilisä mahdollisesti jo käynnissä oleviin hakuilmoituksiin. On erittäin poikkeuksellinen tilanne, että lukuvuoden jo alettua on vielä kolme opetusryhmää ilman kelpoista opettajaa. Opetusjärjestelyt tulee saada kuntoon voimassa olevien lakien säädösten ja ohjeiden edellyttämällä tavalla.

Arvioidut kustannusvaikutus sivukuluineen olisi lukuvuoden 2023–2024 tilanteen mukaan:

-2 x 250 €/kk/ sivukuluineen 620 €/kk (2x 310 €/kk) uusi erityisluokanopettaja (Askolan alakoulu ja yläkoulu) – rekrytointi käynnissä
-1x300€/kk/ sivukuluineen 372 €/kk Karhunpesän erityisluokanopettaja – rekrytointi käynnissä
-2x250€/kk /sivukuluineen 620 €/kk Askolan alakoulun 2 vakinaista erityisluokanopettajaa – opettavat nyt
-2 virkaa täytetty määräaikaisesti ei kelpoisuusehdot täyttävillä hyvillä osaajilla – opettavat nyt

Kustannukset sosiaaliturvakuluineen esim. ajalle syyskuu- joulukuu 2023 olisivat yhteensä 4 216 €/kk.

Asioiden suhteen tulisi saada pikainen päätös, jotta olisi mahdollisuus ottaa rekrytointilisä käyttöön jo nyt käynnissä oleviin hakuihin. Tällä hetkellä paikat ovat olleet auki keväästä asti eikä niihin ole tullut yhtään kelpoista hakijaa. Rekrytoinnin tehostamiseksi on kokeiltu myös näkyvyyden lisäämistä ja palvelua on ostettu esim. Duunitorilta, mutta tämä toimi ei ole auttanut rekrytoinneissa. Tällä palkkaratkaisulla voitaisiin erottautua kilpailussa työvoimasta ja luoda positiivista työnantajakuva. Ratkaisu turvaa erityisopetuksen pienluokkien oppilaiden opettamista, opettajien pysyvyyttä ja jatkuvuutta opetuksessa.

Talousarvion valmisteluvaiheessa tätä rahaa ei ole pystytty arvioimaan talousarvioon. Kuitenkin kustannussäästöä on tullut vuoden 2023 osalta kun virkoihin ei ole saatu kelpoisia erityisluokanopettajia.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueen palvelualuejohtajan esitys

Esitetään henkilöstöjaostolle, että maksettaisiin 250e/kk rekrytointilisä kelpoisuusehdot täyttävälle erityisluokanopettajille, jotka toimivat Askolan alakoulun ja Askolan yläkoulun erityisopetuksen pienluokissa ja Karhunpesän pienluokan kelpoisuuden täyttävälle erityisluokanopettajalle 300 €/kk 1.9.2023 alkaen.

Esittelijä

Hallintojohtaja Tuija Saloranta

Päätösehdotus

Henkilöstöjaosto myöntää kelpoisuusehdot täyttävillä erityisluokanopettajille, jotka toimivat Askolan alakoulun ja Askolan yläkoulun erityisopetuksen pienluokissa määräaikaisen 250 euron rekrytointilisän ja Karhunpesän pienluokan kelpoisuusehdot täyttävälle erityisluokanopettajalle myönnetään 300 euron rekrytointilisä ajalle 1.9.2023 ja enintään 31.7.2024 saakka.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisäksi henkilöstöjaosto päätti yksimielisesti esittää, että osaaminen ja elämänlaatulautakunta hankkii tarvittavat tiedot analysoidakseen rekrytoinnin ja henkilöstön pysyvyyden haasteita. Lautakunnan tulee tehdä suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä. '

Merkitään pöytäkirjaan, että palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu, Pirkko Hynninen on asiantuntijana tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.04-17.45.

Täytäntöönpano

osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta, palkkasihteeri